Právní aspekty jednání v kyberprostoru

JUDr. Jan Kolouch, Ph. D.

DISCLAIMER

Tato prezentace vyjadřuje pouze mé názory získané na základě zkušeností v oblasti odhalování, vyšetřování kybernetické trestné činnosti; mého působení na Policejní akademii ČR v Praze a ve sdružení CESNET, z.s.p.o.; jakož i účasti na mezinárodních konferencích, fórech, aj.

Jde pouze o prezentaci mých názorů, které nejsou právně závazné a mají sloužit pouze jako podklad (resp. informace) pro Vaši činnost v kyberprostoru.

Autor v ŽÁDNÉM případě „neútočí“ na společnost Google Inc., ani na žádné její produkty. Smyslem je prezentovat EULA

YES WE CAN

YES WE SCAN

NĚKTERÉ právní normy regulující Kyberprostor

EU/ES

- **Úmluva Rady Evropy č. 185 o kyberkriminalitě**
- **Dodatkový protokol k Úmluvě o kyberkriminalitě**
- *směrnice Rady 91/250/EHS* o právní ochraně počítačových programů,
- *Rozhodnutí Rady 92/242/EHS* o bezpečnosti informačních systémů,
- *směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/34/ES* o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů ve znění směrnice *č. 98/48/ES,*
- *směrnice č. 2000/31/ES* o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“),
- *Rámcové rozhodnutí Rady 2000/375/JHA* o boji proti dětské pornografii na internetu,
- *Rámcové rozhodnutí Rady 2001/413/SVV* o potírání podvodů a padělání bezhotovostních platebních prostředků,
- *směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2002/21/EC* o společném regulačním rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice),
- *směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2002/19/EC* o přístupu k sítím elektronických komunikací a přidruženým zařízením a o jejich propojení (přístupová směrnice),
- směrnice *Evropského parlamentu a Rady č. 2002/20/EC* o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice),
- *směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2002/22/EC* o universální službě a uživatelských právech týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o universální službě),
- *směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/EC* týkající se zpracovávání osobních údajů a ochrany soukromí v oblasti elektronických komunikací (směrnice o ochraně údajů v elektronických komunikacích),
- *směrnice Komise č. 2002/77/ES* o hospodářské soutěži na trzích s elektronickými komunikačními sítěmi a službami (soutěžní směrnice),
- *Rámcové rozhodnutí Rady EU č. 2002/584/JHA* o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy.
- *Rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV* o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii,
- *Rámcové rozhodnutí Rady 2005/222/SVV* o útocích proti informačním systémům,
- *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů* - Boj proti spamu a špionážnímu („spyware“) a škodlivému softwaru („malicious software“) *ze dne 15. 11. 2006,*
- *Sdělení Komise Evropskému Parlamentu, Radě a Evropskému výboru regionů* k obecné politice v boji proti počítačové kriminalitě *ze dne 22. 5. 2007,*
- *Závěry Rady* o společné pracovní strategii a konkrétních opatřeních v oblasti boje proti počítačové trestné činnosti *ze dne 27. 11. 2008,*
- *Sdělení Komise Evropskému Parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů* o ochraně kritické informační infrastruktury „Ochrana Evropy před rozsáhlými počítačovými útoky a narušením: zvyšujeme připravenost, bezpečnost a odolnost“ *ze dne 30. 3. 2009.*
- Cybersecurity Strategy of the European Union
- Další např. na: http://www.oas.org/cyber/documents_en.asp

ČR

- *Zákon č. 40/2009 Sb.,* **trestní zákoník**
- *Zákon č. 141/1961 Sb.,* **o trestním řízení soudním**
- *Zákon č. 218/2003 Sb.,* **zákon o soudnictví ve věcech mládeže**
- *Zákon č. 121/2000 Sb.,* **autorský zákon**
- *Zákon č. 127/2005 Sb.,* **o elektronických komunikacích**
- *Zákon č. 480/2004 Sb.,* **o některých službách informační společnosti**
- *Zákon č. 273/2008 Sb.,* **o Policii České republiky**
- *Zákon č. 40/1964 Sb.,* **Občanský zákoník**
- *Zákon č. 513/1991 Sb.,* **Obchodní zákoník**
- *Zákon č. 101/2000 Sb.,* **o ochraně osobních údajů**
- *Zákon č. 14/1993 Sb.,* **o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví**
- *Zákon č. 441/2003 Sb.,* **o ochranných známkách**
- *Zákon č. 527/1990 Sb.,* **o vynálezech a zlepšovacích**
- *Zákon č. 227/2000 Sb.,* **o elektronickém podpisu**
- *Zákon č. 160/1999 Sb.,* **o svobodném přístupu k informacím**
- **Návrh zákona o kybernetické bezpečnosti**

Soukromoprávní úprava

§

Veřejnoprávní úprava

- **Informace z protokolu**

  Když používáte naše služby nebo zobrazujete obsah poskytovaný společností Google, můžeme automaticky shromažďovat určité informace a ukládat je v protokolech serverů. Mezi ně mohou patřit:

  - podrobnosti o tom, jakým způsobem jste naši službu použili, například vaše vyhledávací dotazy,
  - informace z protokolu telefonování, jako je vaše telefonní číslo, číslo volajícího, čísla přesměrování, čas a datum

Váš obsah v našich službách

Některé z našich služeb umožňují odesílání obsahu. Práva k duševnímu vlastnictví daného obsahu zůstávají ve vašem vlastnictví. Jinak řečeno, váš obsah je stále váš.

Pokud nahrajete nebo jinak odešlete obsah do našich služeb, poskytujete společnosti Google (a subjektům, se kterými společno Google spolupracuje) celosvětově platnou licenci k užití, hostování, uchovávání, reprodukování, upravení, vytvoření odvozených děl (například děl, jež jsou výsledkem překladu, přizpůsobení/adaptací či úprav provedených za účelem jeho lepšího fungování v rámc našich služeb), komunikaci, publikování, provozování a zobrazování na veřejnosti a distribuci takového obsahu Práva, která touto licencí udělujete jsou užita za účelem provozování, propagace a vylepšování stávajících služeb a vývoj nových služeb. Licence přetrvává i poté, co přestanete naše služby používat (např. firemní zápis přidaný do služby Mapy Google). Některé služby umožňují obsahu, který jste do služby odeslali, získat přístup nebo jej odebrat. Některé služby zahrnují také podmínky a nastavení, která naš možnosti používání odeslaného obsahu vymezují. Ujistěte se, že při odesílání obsahu do služeb disponujete příslušnými právy k udělení výše uvedené licence.

Další informace o způsobu používání a ukládání obsahu společností Google najdete v zásadách ochrany osobních údajů nebo v dodatečných podmínkách jednotlivých služeb. Pokud odesíláte svůj názor nebo návrh na vylepšení služeb, můžeme váš názor či návrh využít, aniž by vůči vám vznikl jakýkoli závazek.

- Získat přístup k informacím uloženým v rámci vašeho účtu, nebo tyto informace uchovávat.
- Získat informace z vašeho účtu za účelem dodržení platného zákona, nařízení, právního postupu nebo vynutitelného vládního požadavku.
- Omezit vám možnost vymazání či úpravy informací nebo nastavení ochrany osobních údajů.

Další informace naleznete v zásadách ochrany osobních údajů administrátora vaší domény.

§ 97

Právnická nebo fyzická osoba zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací **je povinna uchovávat po dobu 6 měsíců provozní a lokalizační údaje.**

Povinnost **zajistit, aby při plnění uvedené povinnosti nebyl uchováván obsah zpráv a takto uchovávaný dále předáván**.

Povinnost poskytovat informace:

a) **orgánům činným v trestním řízení** pro účely a při splnění podmínek stanovených zvláštním právním předpisem,

b) **Policii České republiky** pro účely zahájeného **pátrání po konkrétní hledané nebo pohřešované osobě, zjištění totožnosti osoby neznámé totožnosti nebo totožnosti nalezené mrtvoly, předcházení nebo odhalování konkrétních hrozeb v oblasti terorismu nebo prověřování chráněné osoby** a při splnění podmínek stanovených zvláštním právním předpisem[61)],

c) **Bezpečnostní informační službě** pro účely a při splnění podmínek stanovených zvláštním právním předpisem[37)],

d) **Vojenskému zpravodajství** pro účely a při splnění podmínek stanovených zvláštním právním předpisem[37a)],

e) **České národní bance** pro účely a při splnění podmínek stanovených zvláštním právním předpisem[62)].

Po uplynutí doby podle věty první **je** právnická nebo fyzická osoba, která provozní a lokalizační údaje uchovává, **povinna je zlikvidovat, pokud nebyly poskytnuty orgánům oprávněným** k jejich využívání podle zvláštního právního předpisu nebo pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 90).

Provozními a lokalizačními údaji jsou zejména:

- **údaje vedoucí k dohledání a identifikaci zdroje a adresáta komunikace**
- **údaje vedoucí ke zjištění data, času, způsobu a doby trvání komunikace**.

Veřejnoprávní úprava, aneb právní odpovědnost ISP

Př. *Podle zákona 127/2005 Sb., nemáme právo do provozu zasahovat bez žádosti od Policie ČR. Já nemám právo tento incident řešit a odpojit našeho zákazníka. Není mojí povinností řešit narušení bezpečnosti mého zákazníka, zde je asi potřeba rozlišit, jestli se bavíme o poskytování připojení nebo o poskytování služby.*

Povinnost ISP:

- poskytovat službu.
- technicky a organizačně zajistit bezpečnost poskytované služby s ohledem na ochranu osobních údajů fyzických osob .
- informovat dotčené účastníky o specifickém riziku porušení bezpečnosti sítě.

Druhy poskytovatelů služeb dle zák. č. 480/2004 Sb.:

1. **Poskytovatel služeb spočívající v přenosu informací poskytnutých uživatelem (angl. Mere Conduit nebo Access Provider).** De facto se jedná o:
   - *Operátory elektronických komunikací,*
   - *ostatní operátory fyzických linek a*
   - *operátory logických linek.*
2. **Poskytovatele služeb spočívajících v automatickém meziukládání informací poskytnutých uživatelem (tzv. caching).**
3. **Poskytovatele služeb spočívajících v ukládání informací poskytnutých uživatelem (tzv. storage nebo hosting).**

1. Poskytovatele **nelze činit odpovědného za kvalitu informace** (kterou mu nelze přičíst), **a to i v případě, že si je vědom protiprávnosti přenášené informace**. ***Operátoři elektronických komunikací***, mají povinnosti dle zákona č. 127/2005 Sb. Dle **čl. 12 směrnice č. 2000/31/ES** je dána **možnost** členským státům **nařídit Providerovi, aby přerušil poskytování služeb, skrze něž dochází ke komunikaci protiprávních informací.**

2. Poskytovatelé cachingu **nejsou zbaveni odpovědnosti za kvalitu informací**, pokud dojde z jejich strany k porušení standardních či smluvených technických podmínek cachingu.

Není stanovena povinnost aktivně prověřovat obsah

3. Situace je nejsložitější. Dochází k uplatnění zmíněné směrnice (viz § 5 zák. č. 480/2004 Sb.).

V tomto ustanovení je dána **podmínka alespoň nevědomé nedbalosti** Providera ve vztahu k protiprávnímu obsahu informace u něj uložené.

Zákonodárce **však neukládá Providerům povinnost aktivně vyhledávat protiprávní informace uživatelů** (neboť by v mnohých případech šlo de facto o zásah do základních práv a svobod zaručených ústavním zákonem č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod - např. čl. 13).

Operation "Red October"

Victims of advanced cyber-espionage network

§ 230, 231 TZK, aj.

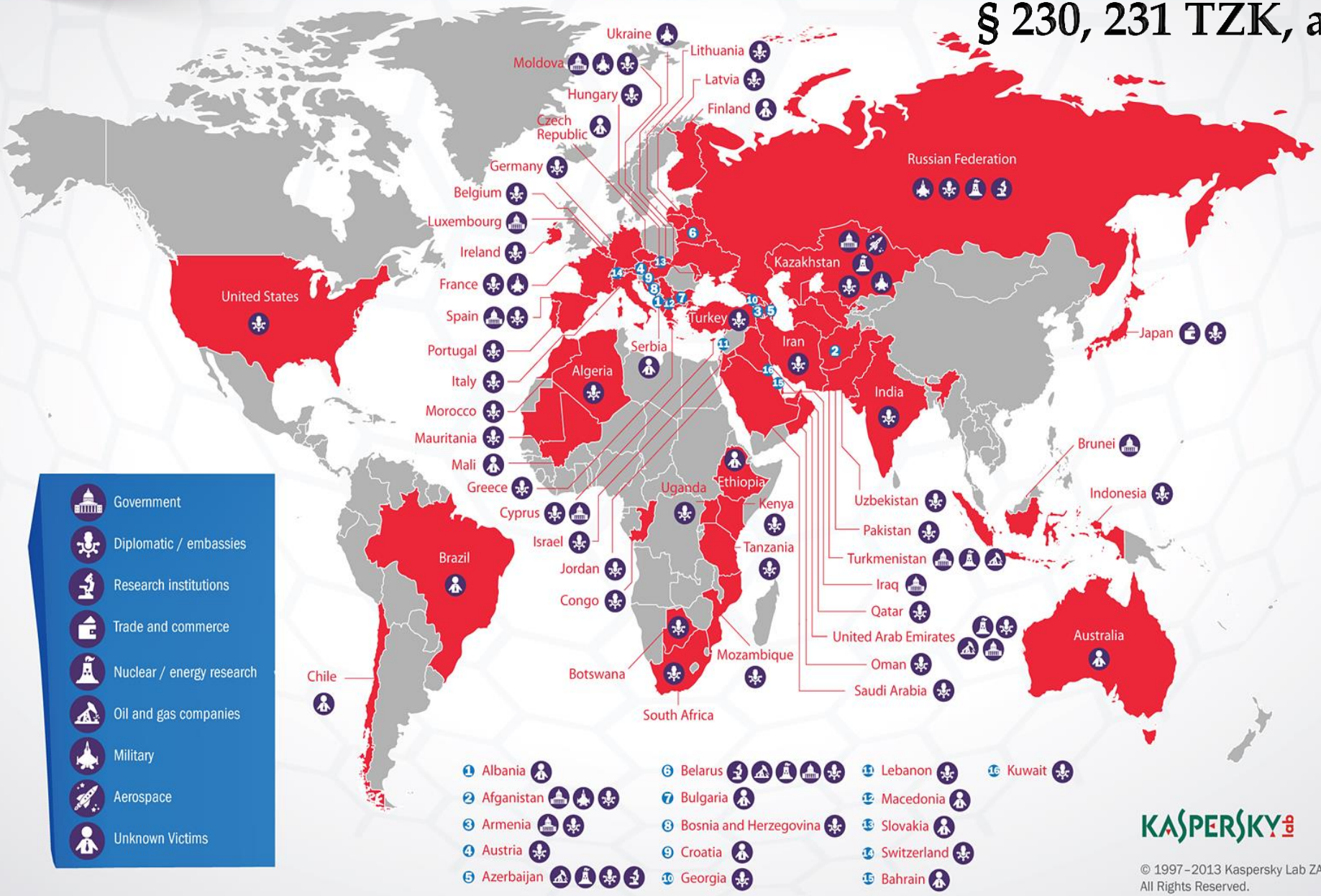

2. Hacking

3. Cracking

§ 230, 231 TzK, případně § 270 TzK

Trestné je **neoprávněné získání přístupu k počítačovému systému a nosiči informací - §230 TzK**.
Trestný je ten, kdo:

- překoná bezpečnostní opatření, a neoprávněně získá přístup k počítačovému systému nebo k jeho části
- získá přístup k počítačovému systému nebo k nosiči informací a
- a) neoprávněně užije tam uložená data, **osobních údajů,**
- b) tam data vymaže nebo jinak zničí, poškodí, změní, potlačí, sníží jejich kvalitu nebo je učiní neupotřebitelnými, **aj.**
- c) padělá nebo pozmění data
- d) neoprávněně vloží data do
- počítačového systému nebo na nosič informací nebo učiní jiný zásah do programového nebo technického vybavení počítače nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat

Customer : jan.kolouch@cesnet.cz - Zpráva (Prostý Text)

Soubor | Zpráva

Odstranit | Odpovědět | Odpovědět všem | Předat dál | Amazon | Předat nadřízen... | Týmový e-mail | Přesunout | Označit jako nepřečtené | Zařadit do kategorií | Zpracovat | Úpravy | Lupa

V této zprávě byly odkazy a další funkce zakázány. Chcete-li funkce obnovit, přesuňte zprávu do složky Doručená pošta.
Tato zpráva byla označena jako nevyžádaná pošta filtrem nevyžádané pošty aplikace Outlook.
V této zprávě byly odebrány nadbytečné konce řádků.

Od: V I S A <athena.panayiotou.12@ucl.ac.uk> Odesláno: po 25.2.2013 7:00
Komu: jan.kolouch@cesnet.cz
Kopie:
Předmět: Customer : jan.kolouch@cesnet.cz

Dear valued Visa Card Customer,

It has come to our attention that your Visa Card information needs to be reactivated as part of our continuing commitment to protect your card and to reduce the instance of fraud.
Once you have reactivated your Visa Card records, your card service will not be interrupted and will continue as normal.

Your Case ID Number is: 734332

To reactivate your Visa Card click on the following link:

http://eight.0304.rf43f43.blogdns.net/vb/index.html?sid=011325801826&r=jan.kolouch@cesnet.cz

Thank You.

Failure to verify your records will result in Card suspension.

Accounts Management As outlined in our User Agreement, Visa will periodically send you information about site changes and enhancements.

Visit our Privacy Policy and User Agreement if you have any questions.

VISA

7. DoS, DDoS

» ACTA

ACTA staví zájmy vybraných mediálních korporací nad práva člověka. Kvůli ochraně duševního vlastnictví vybraných subjektů se my všichni musíme vzdát části svých práv.

ACTA předjímá, že každý z nás je zlodějem. Schválením ACTA nás námi volení zástupci zbavují soukromí ve jménu ekonomických zájmů kasty privilegovaných. Budeme monitorováni a kontrolováni v reálném i virtuálním světě.

ACTA legalizuje privilegované postavení úzké skupiny subjektů na trhu. ACTA klade všem lidem za povinnost chránit cizí duševní vlastnictví a to na vlastní náklady, ale prostředky, které určí ACTA. Budeme to tedy my, spotřebitelé, kteří zaplatí za ochranu duševního vlastnictví jiných.

Budeme to tedy my, kteří budou okradeni pod záminkou podezření, že my sami jsme kradli! Budeme okradeni o svá práva, majetek i důstojnost.

» Vzkaz politikům

Naši příliš drazí politici, lidé nebudou volit někoho, kdo nehájí jejich zájmy.

» Vzkaz médiím

Nejsme teroristé. Neubližujeme nevinným a bezbranným. Naším úmyslem není vyvolávat chaos bez příčiny, ale bránit svět před tyranií, kterou mu nyní chtějí vnutit vlády a podnikatelské lobby.

Vzkaz pro prezidenta

Vážený pane prezidente,
dne 9. 11. 2011 se usnesla vláda na tom, že Vám doporučí zmocnění zástupce naší republiky k podpisu smlouvy veřejně známé jako ACTA.

Již v minulosti jste ukázal, že se řídíte vlastním úsudkem i svědomím. Zmocněním zástupce ČR k podpisu smlouvy ACTA vyjadřujete svůj souhlas s omezením práv a svobod občanů České Republiky.

Budoucnost naštěstí ještě není ztracena, a proto Vás vyzýváme k využití Vašeho vlivu k nápravě. Nedovolte, aby běh našich životů diktovaly ekonomické zájmy jiných!

ODS
pokračovat na stránky můžete klepnutím zde

"Náš web je standardně dobře zabezpečen. Už jsme čelili řadě útoků."
Tomáš Bartovský, mluvčí ODS

ANONYMOUS

"We are Anonymous. We are Legion. We do not forgive. We do not forget. Expect us."

THE PRIVACY COMPANY

BIGGER. BETTER. FASTER. STRONGER. SAFER.

MEGA

Citace z Rosudku:

Francie

zákon „**Hadopi**“ od 1. 1. 2010.
„*Higher Authority for the Distribution of Works and the Protection of Copyright on the Internet*“

Sledování uživatelů, zda neporušují autorská práva.
Systém „**3x a dost**“

Sankce: **odpojení uživatele až na rok** od internetu, **finanční postih až 30 tisíc EUR.**

Ve Francii vzrostla míra pirátství o 3 % od účinnosti zákona.

Hadopi 07/2013 zrušen.

http://www.lupa.cz/clanky/odkazy-nejsou-nelegalni-autorske-zakony-by-to-ale-chtelo-zmenit/

9. Sniffing
10. Spamming
11. Šíření ideologie a materiálů se závadným obsahem
12. „Dětská pornografie“
13. Cyberstalking
14. Terorismus

OBČANSKO PRÁVNÍ ODPOVĚDNOST ZA ZPŮSOBENÝ INCIDENT

Každý by se měl chovat tak, aby nedocházelo k porušování práv jiných (§ 415 zák. 40/1964 Sb., občanský zákoník - každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.) **a k případným újmám na jejich právech.**

Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, **je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného. (§ 2900 zák. 89/2012 Sb., občanský zákoník)**

§ 420

(1) Každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.

(2) Škoda je způsobena právnickou osobou anebo fyzickou osobou, když byla způsobena při jejich činnosti těmi, které k této činnosti použili. Tyto osoby samy za škodu takto způsobenou podle tohoto zákona neodpovídají; jejich odpovědnost podle pracovněprávních předpisů není tím dotčena.

(3) Odpovědnosti se zprostí ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil.

§2909 a násl.

Povinnost náhrady škody

TRANS

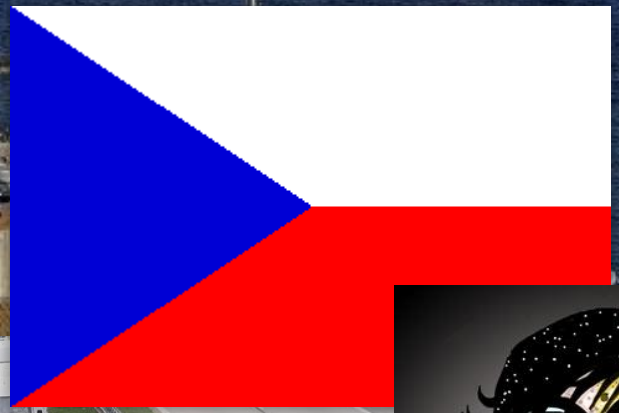

MINGA
manuz.cz

Lock on
Lock on
2. Ready?
IMMA CHARGIN MAH LAZER
TCP / UDP message
A cat is fine too. Desudesudesu~
<= faster Speed slower =>
nloading
Downloaded
Requested
Failed
924

vacím dialogu vyplnte, prosím, své
číslo služby SERVIS 24 a heslo
ého bankovnictví (prípadne aktuální
službu Telebanking). Po rádném zadání
ících údaju kliknete na tlacítko Odeslat
do aplikace internetového bankovnictví.
prihlášení potrebujete znát také
ostní kód. Bez tohoto císla by Vaše první
nebylo úspešné.
ostní upozornení

vce certifikátu
oritelny
e SERVIS 24
y SERVIS 24 Internetbanking

Děkuji za pozornost

JUDr. Jan Kolouch, Ph.D.
Policejní akademie ČR v Praze
sdružení CESNET, z.s.p.o.
j.kolouch@polac.cz
jan.kolouch@cesnet.cz

Použité zdroje

- http://www.lupa.cz/clanky/apple-odskodni-rodice-deti-kteri-utratily-stovky-dolaru-za-virtualni-rybicky/
- http://www.enisa.europa.eu/activities/Resilience-and-CIIP/critical-applications/botnets/botnets-measurement-detection-disinfection-and-defence
- http://forum.w-source.net/crysis-3-2013-t2270632.html
- http://forum.w-source.net/jenicek-a-marenka-lovci-carodejnic-hansel-and-gretel-witch-hunters-2013-t2269319.html
- http://www.networkworld.com/news/2009/012609-after-mccolo-takedown-spam-surges.html
- [cit. 6. 8. 2005]. Dostupné na WWW: <http://www.nrsr.sk/appbin/Tmp/D%F4vodov%E1%20spr%E1va-NR%20SR-febr.2005.rtf>
- [cit. 1. 8. 2006]. Dostupné na WWW: <http://www.faqs.org/rfcs/rfc3918.html>
- [cit. 3. 10. 2006]. Dostupné na WWW: <http://www.theregister.co.uk/2005/03/30/online_gaming_death/>
- [cit. 20. 11. 2006]. Dostupné na WWW: <http://www.honeynet.org/papers/phishing/>
- [cit. 5. 2. 2007]. Dostupné na WWW: <http://www.cesnet.cz/akce/20051114/pr/Bezpecnostni_incidenty_a_jejich_reseni.pdf>
- [cit. 11. 3. 2007]. Dostupné na WWW: <http://programujte.com/index.php?akce=clanek&cl=2005122001-internet-a-jeho-historie-v-cr>
- [cit. 5. 6. 2007]. Dostupné na WWW: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=193638#_ftn3>
- [cit. 7. 6. 2007]. Dostupné na WWW: <http://www.mvcr.cz/dusevni/poc_krim.html>
- [cit. 10. 6. 2007]. Dostupné na WWW: <http://spam-filter-review.toptenreviews.com/spam-statistics.html>
- [cit. 3. 8. 2007]. Dostupné na WWW: <http://www.bsa.org/czechrepublic/statistiky.cfm>
- cit. [3. 8. 2007]. Dostupné na WWW:: <http://www.volny.cz/writing/prace/babcanik.htm>
- [cit. 6. 8. 2007]. Dostupné na WWW: <http://www.novinky.cz/internet/86112-podil-nelegalniho-softwaru-v-cr-dosahl-40-_mdcbl.html>
- [cit. 7. 9. 2007]. Dostupné na WWW: <http://www.online-slovnik.cz/?word=hardware&translate-type=en-cz&match-type=start&ignore-diacritic=1>
- [cit. 7. 2. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.usatoday.com/tech/news/techpolicy/2007-09-12-spammer-va_N.htm>
- [cit. 9. 2. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.nitrd.gov/congressional/laws/HPC_Ac_as_amended_by_NGI_Research_Act_and_America_COMPETES_Act.pdf>
- [cit. 10. 2. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.theatlantic.com/doc/194507/bush>
- [cit. 10. 2. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.internetprovsechny.cz/clanek.php?cid=163>
- [cit. 10. 2. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.microsoft.com/cze/licence/oem/default.mspx>
- [cit. 10. 2. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.internetprovsechny.cz/clanek.php?cid=163>
- [cit. 7. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.cesnet.cz/provoz/>
- [cit. 7. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.internet2.edu/network/>
- [cit. 8. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/185.htm>
- [cit. 11. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002F0584:EN:HTML>
- [cit. 13. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.nsoud.cz/rozhod.php?action=read&id=599&searchstr=4+Tz+265%2F2009>
- [cit. 13. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://catb.org/jargon/html/index.html>
- [cit. 18. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.lupa.cz/clanky/pharming-je-zpet-a-silnejsi/>
- [cit. 21. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.trustedsource.org/TS?do=home>
- [cit. 23. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://www.ceskenoviny.cz/domov/index_view.php?id=300462>
- [cit. 28. 3. 2008]. Dostupné na WWW: <http://conventions.coe.int/Treaty/Common/ChercheSig.asp?NT=185&CM=&DF=&CL=ENG>
- [cit. 15. 8. 2008]. Dostupné na WWW: <http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/plus/index_en.htm>
- [cit. 1. 2. 2009]. Dostupné na WWW: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/130595/cybercrime/235699/Types-of-cybercrime>;
- [cit. 1. 2. 2009]. Dostupné na WWW: <http://www.cybercellmumbai.com/files/Types%20of%20cyber%20crime.pdf>
- [cit. 18. 6. 2009]. Dostupné na WWW: <http://www.youtube.com/watch?v=AQM-SiiaipE>
- [cit. 3. 1. 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.itif.org/files/2009-12-15_DigitalPiracy.pdf>
- [cit. 8. 1. 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.techterms.com/definition/cybercrime>
- [cit. 15. 2. 2010]. Dostupné na WWW: <http://connect.zive.cz/content/evolucni-teorie-v-podani-spear-phishingu>
- [cit. 18. 2. 2010]. Dostupné na WWW: <http://cms.e-bezpeci.cz/content/view/44/38/lang,czech/>
- [cit. 23. 2. 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.crime-research.org/articles/josepho6/>
- [cit. 23. 2. 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.lupa.cz/poskytovatele>
- [cit. 4. 3. 2010] Dostupné na WWW: <http://www.computerworld.com/s/article/9019725/Estonia_recovers_from_massive_DDoS_attack>
- [cit. 11. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <http://assembly.coe.int/documents/WorkingDocs/doc01/edoc9253.htm>
- [cit. 11. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <http://scienceworld.cz/technologie/je-nam-nebezpecne-elektromagneticke-vyzarovani-4299>
- [cit. 11. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/kurzovy-listok/kalkulacka>
- [cit. 20. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <https://www.csirt.cz/O%20n%C3%A1s>
- [cit. 20. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <http://conventions.coe.int/Treaty/Common/ChercheSig.asp?NT=185&CM=&DF=&CL=ENG>
- [cit. 25. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.edri.org/edrigram/number8.5/german-decision-data-retention-unconstitutional>
- [cit. 28. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <http://news.bbc.co.uk/2/shared/bsp/hi/pdfs/29_05_09_cyber.pdf>
- [cit. 30. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.blisty.cz/2009/5/13/art46807.html>;
- [cit. 30. 3. 2010]. Dostupné na WWW: <http://technet.idnes.cz/prisny-zakon-proti-hudebnim-a-filmovym-piratum-francii-nepomohl-phi-/sw_internet.asp?c=A100330_095705_sw_internet_vse>
- [cit. 2. 4. 2010]. Dostupné na WWW: <http://www.justice.gov/criminal/fraud/internet/#whatmajor>
- [cit. 12. 4. 2010]. Dostupné na WWW: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1827
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: https://www.google.cz/search?q=stupid+mistakes&client=firefox-a&hl=cs&rls=org.mozilla:cs:official&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=4DyXUZOYDofGPPrwgOAM&ved=0CCoQsAQ&biw=1645&bih=1059#client=firefox-a&hl=cs&rls=org.mozilla:cs%3Aofficial&tbm=isch&sa=1&q=keys+left+in+car&oq=keys+left+in+car&gs_l=img.3...25068.28518.12.28687.16.11.0.5.5.0.68.642.11.11.0...0.0...1c.1.14.img.J7Ouj15rZfw&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.46751780,d.ZWU&fp=8b93d7bodd2462b7&biw=1645&bih=1059&imgrc=SAgYUp7W8LY_OM%3A%3BQWqVltDFXLdZOM%3Bhttp%253A%252F%252F3.bp.blogspot.com%252F_ROzy6zTCFfs%252FSmaoX_QX2NI%252FAAAAAAAAAZo%252FDEy4KVpWNaU%252Fs400%252Fnowen%252Bbday%252Bo16.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fval-nd.blogspot.com%252F%3B400%3B300
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: https://www.google.cz/search?q=stupid+mistakes&client=firefox-a&hl=cs&rls=org.mozilla:cs:official&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=4DyXUZOYDofGPPrwgOAM&ved=0CCoQsAQ&biw=1645&bih=1059#client=firefox-a&hl=cs&rls=org.mozilla:cs%3Aofficial&tbm=isch&sa=1&q=italsk%C3%A1+lo%C4%8F+potopen%C3%AD%C3%A9&oq=italsk%C3%A1+lo%C4%8F+potopen%C3%AD%C3%A9&gs_l=img.3...9913.20371.3.20569.21.19.0.2.2.0.141.1110.18j1.19.0...0.0...1c.1.14.img.C16HdMC5FDo&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.46751780,d.ZWU&fp=8b93d7bodd2462b7&biw=1645&bih=1059&imgrc=sU-Tgw4audyUCM%3A%3BcjR4YRg2b-p8iM%3Bhttp%253A%252F%252Fimg.ihned.cz%252Fattachment.php%252F250%252F36143250%252Fauv45BCDEFGLNI6bcdegprxyoTUwgARm%252F_lodicka2.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fzpravy.ihned.cz%252Fc1-54423820-cestujici-z-potopene-lodi-costa-concordia-si-stezuji-posadka-evakuaci-nezvladla%3B600%3B338
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: http://www.websearchsocial.com/5-completely-avoidable-marketing-mistakes-that-you-can-correct-right-now
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: http://sphotos-b.xx.fbcdn.net/hphotos-ash3/p480x480/535727_10151389295987956_1235080021_n.jpg
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: http://www.osobniblog.cz/wp-content/uploads/kb_bankomat_nalepka_audio-350x262.jpg
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: http://g.denik.cz/50/35/nehoda_webo4_dra_denik-1024.jpg
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: http://www.cnmeonline.com/wp-content/uploads/2013/03/29380_10_the_world_s_largest_ddos_attack_took_place_between_two_dutch_companies_saw_300gbps_peak_speeds_during_attack.jpg
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: http://www.holyrood.com/wp-content/uploads/2013/03/earth_at_night.jpg
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: http://cdn-static.zdnet.com/i/story/60/80/004234/loic_anonymous_ddos_australia.jpg
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: http://vexilolognet.hyperlink.cz/ceskoslovensko.gif
- [cit. 19. 5. 2012]. Dostupné na WWW: https://www.google.cz/search?q=mal%C3%BD+st%C3%A1n%C3%AD+znak&client=firefox-a&hs=TyM&rls=org.mozilla:cs:official&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=DnOXUbvTFYSWhQeY7oCoCw&ved=0CDAQsAQ&biw=1645&bih=1059#imgrc=DjcsfSnjKsM1aM%3A%3BSbjsz_Xb1iiShM%3Bhttp%253A%252F%252Fvexilolognet.hyperlink.cz%252Fceskoslovensko.gif%3Bhttp%253A%252F%252Fvexilolognet.hyperlink.cz%252FSymboly.htm%3B300%3B200
- https://www.google.cz/search?q=mal%C3%BD+st%C3%A1n%C3%AD+znak&client=firefox-a&hs=TyM&rls=org.mozilla:cs:official&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=DnOXUbvTFYSWhQeY7oCoCw&ved=0CDAQsAQ&biw=1645&bih=1059#client=firefox-a&hs=ZzM&rls=org.mozilla:cs%3Aofficial&tbm=isch&sa=1&q=geek&oq=geek&gs_l=img.3..0l10.11065.11634.5.11803.4.4.0.0.0.0.62.240.4.4.0...0.0...1c.1.14.img.eOZW2K7u_kQ&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.46751780,d.ZG4&fp=c756741b89b49209&biw=1645&bih=1059&imgrc=Jxxna_wP9cRIvM%3A%3Bo5Pgdd_FG65GhM%3Bhttp%253A%252F%252Fblog.kucerka.sk%252Fwp-content%252Fuploads%252F2011%252F12%252Fgeek.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fblog.kucerka.sk%252Ftag%252Fgeek%252F%3B395%3B442
- https://www.google.cz/search?q=obama+yes+we+can&client=firefox-a&hs=KgZ&rls=org.mozilla:cs:official&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=LL9uUvvQKKmG4ASO6YGoCw&ved=0CAkQ_AUoAQ&biw=2144&bih=1092&dpr=0.9#facrc=_&imgrc=xidthAOz-2FSIM%3A%3BrMLPXAMtZfcERM%3Bhttp%253A%252F%252Frosalynclare-coaching.co.uk%252Fwp-content%252Fuploads%252F2008%252F11%252Fobama-yes-we-can.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Frosalynclare-coaching.co.uk%252Finspired-by-obama%252F%3B449%3B672
- https://www.google.cz/search?q=obama+yes+we+scan&client=firefox-a&hs=D1E&rls=org.mozilla:cs:official&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=OL9uUsaxIYTE4gSdy4Eg&ved=0CDAQsAQ&biw=2144&bih=1092&dpr=0.9#facrc=_&imgrc=ejF8kOgfk8V8eM%3A%3BtCX7gNL4v5YjyM%3Bhttp%253A%252F%252Fi.imgur.com%252FkUxBXe7.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.huffingtonpost.com%252F2013%252Fo6%252F28%252Fyes-we-scan-shepard-fairey-obama-nsa_n_3517213.html%3B970%3B546
- http://plzen.idnes.cz/foto.aspx?foto1=VSE4d1673_postamail.jpg
- http://plzen.idnes.cz/pishingovy-utok-pripravil-firmu-z-plzenska-o-dva-miliony-pms-/plzen-zpravy.aspx?c=A131003_110415_plzen-zpravy_pp